

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/622/2025.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Pfv.IV.20.855/2024/6. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. Az indítványozók a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Pfv.IV.20.855/2024/6. számú ítélete ellen – a Fővárosi Ítéltábla 1.Pf.20.287/2024/4. számú ítéletére is kiterjedően – terjesztettek elő az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panaszt 2025. február 10-én, a Budapest Környéki Törvényszék útján az Alkotmánybírósághoz. A panaszbeadvány a támadott bírói döntéseket az Alaptörvény IX. cikk (1) és (6) bekezdéseivel, a XXVIII. cikk (1) bekezdésével, valamint a 28. cikkel tartotta ellentétesnek.
- [2] 2. Az alkotmányjogi panaszból és az ügyben hozott bírói döntésekből megállapítható, hogy az alapügy (sajtó-helyreigazítás) tárgya egy az indítványozók hírportálján megjelent cikkben megfogalmazott állítások helyreigazításával kapcsolatos jogvita volt.
- [3] A bíróság által megállapított tényállásból kitűnően az alapügy felperese az egyik online hírportál kiadója (a továbbiakban: felperes), az indítványozók – egy szerkesztőség, és az általuk szerkesztett másik online hírportált kiadó gazdasági társaság – pedig az I. és II. rendű alperesek voltak. A felperes hírportálján 2024. január 17-én megjelent egy cikk, amelyben egy olyan tartalmú állítás szerepelt, amely szerint a [...] Alapítvány (a továbbiakban: Alapítvány) pert nyert az indítványozók hírportálja ellen. Erre reagálva az indítványozók hírportálján másnap cikk jelent meg „Hazudott a [felperes] és a [...] Alapítvány, hogy lejárassa a kormánytól független újságírást” címmel, amelyben az indítványozók egyebek mellett azt állították, hogy „hazudott a [felperes]”, „valótlanságot tartalmazó interjút közölt”, „a [felperes] oldalán [...] az a

hazugság jelent meg, hogy [...] az alapítvány pert nyert [a(z) indítványozó] ellen.” Az Alapítvány – a bíróság által megállapított tényállás szerint – korábban valóban indított 2 sajtó-helyreigazítási pert is az indítványozókkal szemben; de ezek közül az első előzményi pert (első fokon a Székesfehérvári Törvényszék 32.P.20.186/2023/7. számú ítélete, másodfokon a Győri Ítélőtábla Pf.I.20.104/2023/4. számú ítélete alapján) elveszítette, a második előzményi per esetében pedig (első fokon a Székesfehérvári Törvényszék 32.P.20.175/2023/8. számú ítélete, másodfokon a Győri Ítélőtábla Pf.I.20.103/2023/8. számú ítélete alapján) 2/3 arányban lett pervesztes. Ez utóbbi előzményi per esetében az Alapítvány 3 tényállítás vonatkozásában kért helyreigazítást az indítványozóktól, a jogerős ítélet alapján pedig ezekből 1 vonatkozásában volt megalapozott a keresete.

- [4] A felperes egy 2024. február 9-én kelt, és február 16-án megküldött helyreigazítási kérelemben azt kérte az indítványozóktól, hogy a kifogásolt cikk címe alatt, keretben, kommentár nélkül, legalább 30 napon keresztül – de mindaddig, amíg a cikk elérhető – helyreigazító közleményt jelentessen meg, amelyben elismeri, hogy valótlanul állította, hogy a [felperes] hazudott, illetve olyan hazugságot közölt, hogy az Alapítvány pert nyert az indítványozók ellen. Emellett a nyitóoldalon is kérte helyreigazító közlemény közzétételét. A helyreigazítási kérelemnek az indítványozók nem tettek eleget, ezért a felperes keresetet indított velük szemben, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 496. § (1) bekezdésére, és a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (a továbbiakban: Smtv.) 12. § (1) bekezdése alapján. A felperes keresete érvelését különösen arra alapította, hogy bár az első előzményi perben az Alapítvány 100 %-ban, a második előzményi perben pedig 2/3 arányban pervesztes lett, ezt az Alapítvány vezetője – akivel a kifogásolt cikk interjút tartalmazott – mégis közölhette úgy, hogy ő pert nyert az indítványozók ellen, mert egy tényállítás vonatkozásában jogerősen helyreigazító közlemény közzétételére kötelezték az indítványozókat.
- [5] 2.1. A Budapest Környéki Törvényszék a 2024. április 24-én kelt, 7.P.20.150/2024/9. számú ítéletével a felperes sajtó-helyreigazítás iránti keresetét elutasította.
- [6] Az indokolásban a bíróság – utalva az Smtv. 12. § (1) bekezdésére és a PK 12. számú kollégiumi állásfoglalásra – rámutatott, hogy az indítványozók hírportálján megjelent cikk azon részei, amelyek szerint a felperes hazudott, illetve valótlanságot tartalmazó interjút közölt, tényállítást tartalmaznak, ezért objektív módon bizonyíthatók vagy cáfolhatók. A bíróság szerint egy befejezett per esetében a pernyertességre és peresztesiségre vonatkozó közlések tényállítások. Az előzményi perekben meghozott ítéletek áttanulmányozása alapján a bíróság úgy ítélte meg, hogy az Alapítvány nem nyert sajtó-helyreigazítási pert az indítványozókkal szemben, hanem az egyik ügyben teljes egészében, a másik ügyben pedig nagyobb részt pervesztes lett. A PK 12. számú kollégiumi állásfoglalás alapján, a közfelfogásra utalva azt is megjegyezte a

bíróság, hogy a polgárok tisztában vannak azzal, hogy többféle kérdést is egy per tárgyává lehet tenni, így különbség áll fenn a „pernyertesség” és a „részleges pernyertesség” között. Ezért a felperes és az indítványozók is leírhatták volna a helyzetet a „nagyobb részben megnyeri”, a „csak egy jelentéktelen részben veszti el” és hasonló kifejezésekkel, amelyek jobban tükrözték volna a valóságot. Mivel tehát az indítványozók ítéletekkel bizonyították, hogy az Alapítvány nem nyert pert ellenük, ezért leírhatták azt, hogy az ennek ellenkezőjét közlő felperes hazudott. A felperes helyreigazítási kérelme ezért alaptalan.

- [7] 2.2. Az elsőfokú ítélet ellen a felperes fellebbezett, a fellebbezés alapján eljáró Fővárosi Ítéltábla pedig a 2024. június 25-én kelt, 1.Pf.20.287/2024/4. számú ítéletével az elsőfokú ítéletet megváltoztatta, és az indítványozókat az ítélet rendelkező részében – némileg egyszerűbb módon – megfogalmazott helyreigazító közlemény közzétételére kötelezte.
- [8] Az ítéltábla felülbírálati jogkört gyakorolva azt vizsgálta, hogy az indítványozók „hazudott a [felperes]” és „a [felperes] oldalán [...] az a hazugság jelent meg, hogy [...] az alapítvány pert nyert [a(z) indítványozó] ellen” kijelentéseinek jogi minősítése helyes volt-e. A szöveg összefüggéseire is figyelemmel a perbeli cikk egy a felperes hírportálján egy nappal korábban megjelent – az Alapítvány vezetőjével készített – interjúban elhangzott kijelentést kívánt cáfolni. Az interjú a riporter kérdéseit és az arra adott válaszokat kommentár nélkül közli. Az ítéltábla szerint az elsőfokú bíróság sem az interjú tartalmának nem tulajdonított jelentőséget, sem annak, hogy más személyek nyilatkozatának közlésekor a sajtószerv felelőssége nem feltétlenül objektív. Az indokolás utalt a 3217/2020. (VI. 19.) AB határozatra és a 3247/2023. (VI. 9.) AB határozatra, és kifejtette, hogy az ún. véleménycikkek tisztán értékítéletet tartalmaznak, amelyek cáfolata fogalmilag kizárt. A felperes cikke sem a saját állítását, hanem az interjúalany nyilatkozatát közölte. Az interjúalany – az Alapítvány vezetője – az ítéltábla szerint a második előzményi pert (amelyben egy tényállítás vonatkozásában helyreigazítás közzétételére kötelezték az indítványozókat) értelmezte úgy azt megnyerték. Az ítéltábla értelmezésében mind a felperes szerinti pernyertesség, mind az indítványozók szerinti pervesztesség „tények alapján levont következtetés, értékítélet, azon belül sajtóper eredményéről kialakított vélemény. A részleges pernyertesség – annak mértékétől függetlenül – ténybeli alapul szolgált ahhoz, hogy a felperes által megszólaltatott személy a helyreigazításra kötelező rendelkezést perbeli győzelemként értékelje.” {Másodfokú ítélet, indokolás [42].} Nem értett egyet az ítéltábla az elsőfokú bírósággal abban, hogy a teljes és a részleges pernyertesség fogalmai elválának a mindössze átlagos jogi ismeretekkel rendelkező olvasók értelmezésében. Ellenkezőleg, a szakszavakat az ítéltábla szerint a köznyelvi értelmezésnél megengedőbben, az eredetinel tágabb jelentéstartalommal is lehet alkalmazni. Ezért a „pernyertesség” kifejezést nem a jogi terminológia szerint kell értelmezni, hanem azt kell alatta érteni, „akinek a bíróság a javára döntött, akinek

igazat adott. Ez a megítélés nem az ítéletbe foglalt rendelkezés terjedelmétől függ és a perköltség viselésével sincs összefüggésben.” {Másodfokú ítélet, indokolás [44].} A pernyertességre vonatkozó közlés ezért nem minősíthető valótlanak, nem bélyegezhető hazugságnak. Emiatt a „hazudott a [felperes]” és „a [felperes] oldalán [...] az a hazugság jelent meg, hogy [...] az alapítvány pert nyert [a(z) indítványozó] ellen” kijelentések valótlan tényállítások. Az ítélőtábla ezért az elsőfokú ítéletet a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta, és helyreigazításra kötelezte az indítványozókat.

- [9] 2.3. Az indítványozók a másodfokú döntés ellen felülvizsgálati kérelmet nyújtottak be, de a Kúria a 2024. november 6-án kelt, Pfv.IV.20.855/2024/6. számú ítéletével a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.
- [10] A Kúria ugyancsak azt értékelte, hogy a vitatott állítások tényállításnak, vagy véleménynyilvánításnak minősülnek-e, illetve tényállítás esetén azok valóságtartalmát az indítványozók bizonyították-e, vagy valótlanságuk esetén azok a felperes megítélése szempontjából lényegesnek minősülnek-e. Az egyes médiaszervek közötti peres eljárások állása közéleti kérdésnek, közügynek minősülhet, és ilyenként közérdeklődésre tarthat számot. A közügyekkel összefüggő véleménynyilvánítás az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint is a szólás- és sajtószabadság legbensőbb védelmi köréhez tartozik. A Kúria a 7/2014. (III. 7.) AB határozatot és a 13/2014. (IV. 18.) AB határozatot idézve megerősítette, hogy a jelen ügyben is közügyek szabad vitatásáról van szó, a szövegösszefüggésekre is figyelemmel a kifogásolt indítványozói közléseket pedig – mivel pernyertességre és pervesztességre vonatkoznak – tényállításnak kell minősíteni. A Kúria szerint „[h]elyesen állapította meg a másodfokú bíróság azt, hogy pernyertességnek tekinthető az a helyzet (állapot), ha valamely peres felet a bíróság konkrét cselekvésre utasítja. A 2. előzményi perben a[z Alapítvány] részlegesen pernyertes lett, az [indítványozókat] helyreigazításra kötelezték.” {Kúriai ítélet, indokolás [43].} Így a másodfokú bíróság jogszabálysértés nélkül állapította meg, hogy az Alapítvány vezetőjének pernyertességre vonatkozó nyilatkozata nem tekinthető valótlanak, vagyis nem állapítható meg, hogy a felperes valótlan tényállítást tett volna közzé, azaz hazudott volna. „Önmagában az a körülmény, hogy a[z Alapítvány] vezetője nyilatkozatában nem tett arról említést, hogy az adott perben a pernyertessége csupán részleges volt, és a perköltség viselésére a 2. előzményi perben is őt kötelezték, nem jelenti azt, még a véleménynyilvánítás szintjén sem, hogy a nyilatkozat közlésével az [indítványozók] részéről hazudtak volna.” {Kúriai ítélet, indokolás [45].} A PK 12. számú kollégiumi állásfoglalásra is figyelemmel a Kúria úgy látta, hogy a „részleges pernyertesség” fogalma a közfelfogás számára nem egyértelmű, azt pedig lehet „pernyertesnek” nevezni, akinek a keresetét legalább részben helytállónak találta a bíróság. Ez pedig a második előzményi perben az Alapítványt illetően megtörtént, ezért jogoszerű az indítványozókat helyreigazítás közzétételére kötelezni, mert valótlan tényállítást

tettek. A megfogalmazott állítás („hazudott”) súlya miatt azt sem lehet állítani, hogy a nem valós közlés a felperes személyének megítélése szempontjából csak lényegtelen pontatlanság volna.

- [11] 3. Az indítványozók a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Pfv.IV.20.855/2024/6. számú ítélete ellen – a Fővárosi Ítéltábla 1.Pf.20.287/2024/4. számú ítéletére is kiterjedően – az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panaszt terjesztettek elő 2025. február 10-én, a Budapest Környéki Törvényszék útján az Alkotmánybírósághoz. A panaszbeadvány a támadott bírói döntéseket az Alaptörvény IX. cikk (1) és (6) bekezdéseivel, a XXVIII. cikk (1) bekezdésével, valamint a 28. cikkel tartotta ellentétesnek.
- [12] A tényállás és a pertörténet rövid ismertetését követően az indítvány kitért rá, hogy az indítványozók a rendelkezésükre álló jogorvoslati lehetőségeket kimerítették, az alkotmányjogi panasz előterjesztésére nyitva álló határidőt betartották, és az érintettségük is fennáll, mivel az alapeljárásban alperesek voltak. Az indítványozók hangsúlyozták, hogy a Kúria ítéletében foglaltakat – amelyek szerint a 2/3-os pervesztességet lehet pernyertességnek nevezni, de az erről szóló nyilatkozatot nem lehet hazugságnak minősíteni – tisztességtelennek, a józan észbe ütközőnek, a sajtó- és véleménynyilvánítási szabadsággal ellentétesnek tartják. Megismételték azt a felülvizsgálati álláspontjukat, hogy az Alapítvány vezetőjének pernyertességről szóló nyilatkozata azután, hogy az első előzményi perben teljes egészében, a második előzményi perben pedig nagyobb részt pervesztes lett, valótlan tényállítás, amelynek a közlését ők alappal értékelhettek hazugságként.
- [13] Ezt követően az alkotmányjogi panasz idézeteket tartalmaz a 7/2013. (III. 1.) AB határozatból, a 3/2015. (II. 2.) AB határozatból, a 20/2017. (VII. 18.) AB határozatból, a 8/2018. (VII. 5.) AB határozatból és a 3234/2023. (VI. 2.) AB határozatból. Idézi továbbá a Fővárosi Ítéltábla jogerős ítéletének és a Kúria ítéletének józan ésszel és tisztességes eljárással ellentétesnek tartott bekezdéseit is. Az indítvány megismétli, hogy a véleménynyilvánítás szabadságába, a sajtószabadságba és a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogba ütközik az, hogy nem vitatottan az Alapítvány 2/3 részben pervesztes volt a második előzményi perben, és a perköltséget is neki kellett fizetnie, ezeket elhallgatva azonban az Alapítvány vezetője csak az 1/3 arányú pernyertességét említi meg, ezt pedig az indítványozók nem nevezhetik egy véleménycikkben hazugságnak. Az indítványozók szerint ha az Alapítvány vezetője olyan tartalmú nyilatkozatot tesz, hogy pert nyert az indítványozók ellen, „akkor 10/10 olvasóban fel sem merül olyan olvasat, hogy ez a valóságban azt jelenti, hogy 2 közlés vonatkozásában jogerősen elutasításra került a helyreigazítási kérelem és csupán 3-ból 1 közlés esetében lett pernyertes”.
- [14] 4. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése előírja, hogy az alkotmányjogi panasz érdemi elbírálása előtt döntení kell annak befogadásáról. Az alkotmányjogi panasz

befogadásáról az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján – figyelemmel az Abtv. 47. § (1) bekezdésére, 50. § (1) bekezdésére, valamint az Alkotmánybíróság Ügyrendjének 5. § (1) és (2) bekezdéseire – tanácsban eljárva dönt. A panaszt akkor lehet befogadni, ha az megfelel a törvényben előírt formai és tartalmi követelményeknek, különösen az Abtv. 26-27. és 29-31. §-aiban foglalt feltételeknek. Ezeken kívül az Abtv. 52. § (1) bekezdése értelmében az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia. A kérelem akkor határozott, ha megfelel az Abtv. 52. § (1b) bekezdés a)-f) pontjaiban foglalt kritériumoknak.

[15] Jelen esetben a panasz nem felel meg ezeknek a követelményeknek, az alábbiak miatt.

[16] 5. Az indítványozók – a Kúria Pfv.IV.20.855/2024/6. számú ítélete átvételének időpontjához képest – az Abtv. 30. § (1) bekezdésében meghatározott hatvan napos határidőben nyújtották be az alkotmányjogi panaszt. Az indítványozók alkotmányjogi panasz benyújtására indítványozói jogosultsággal rendelkeznek, érintettségük – mivel az alapeljárásban alperesek voltak – fennáll. Az indítványozók az alkotmányjogi panaszban az Alaptörvényben biztosított jogaik sérelmére hivatkoztak – megjelölve az Alaptörvény IX. cikk (1) és (6) bekezdéseit és a XXVIII. cikk (1) bekezdését –, továbbá a rendelkezésükre álló jogorvoslati lehetőségeket kimerítették.

[17] Az indítványozók az Alaptörvény 28. cikke sérelmét is állították. E cikk a bíróságok jogértelmezésére irányadó értelmezési szabályról rendelkezik és nem minősül – az Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pontja szerinti – Alaptörvényben biztosított jognak, ezért erre önmagában, további részletezés, vagy Alaptörvényben biztosított joggal fennálló kapcsolat, összefüggés bemutatása nélkül alkotmányjogi panasz nem alapítható. Az indítvány e rendelkezésre hivatkozó része ezért nem bírálható el érdemben.

[18] 6. Az indítvány a határozottság Abtv. 52. § (1b) bekezdésében felsorolt követelményeinek csak részben tesz eleget. Tartalmazza: a) a törvényi rendelkezést, amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, továbbá azt, amely az indítványozók indítványozói jogosultságát megalapozza [Abtv. 27. § (1) bekezdés]; b) az eljárás megindításának indokait; c) az Alkotmánybíróság által vizsgálendő bírói döntést (a Kúria Pfv.IV.20.855/2024/6. számú ítélete, valamint a Fővárosi Ítélőtábla 1.Pf.20.287/2024/4. számú ítélete); d) az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit [IX. cikk (1) és (6) bekezdések, XXVIII. cikk (1) bekezdés]; valamint f) kifejezett kérelmet arra, hogy az Alkotmánybíróság semmisítse meg a bírói döntést.

[19] Nem felel meg azonban az alkotmányjogi panasz az Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) és e) pontjainak, mivel nem tűnik ki belőle – a konkrét ügyre vonatkoztatva, az Alkotmánybíróság által vizsgálható módon – az Alaptörvényben biztosított jogok sérelmének lényege; illetve az, hogy a sérelmezett bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel. Az alkotmányjogi panasz a fent említett AB határozatokból, valamint a támadott bírói döntésekből több idézetet is kiragad,

ezeket azonban koherens módon nem fűzi össze, és azokra építve nem ad elő a jelen ügyre vonatkoztatott, az alaptörvény-ellenességet pontosan körülíró, alkotmányjogilag értékelhető – és így az Alkotmánybíróság által érdemben vizsgálható – érvelést. Az indítványozók a bíróságok két fokon is egybehangzó jogértelmezését, amely szerint a nagyobb részt (de nem teljes egészében) kimondott pervesztességet közügyekkel összefüggő véleménynyilvánítás során, nagy nyilvánosság előtt lehet pernyertességgént beállítani, tisztességtelennek, a józan ésszel ellentétesnek, a sajtó- és véleménynyilvánítási szabadságot sértőnek és az olvasókat megtévesztőnek tartják. Ezzel ők a számukra kedvezőtlen bírói döntések – elsősorban a (részleges) pernyertesség közfelfogás szerinti értelmével kapcsolatos – megállapításainak tartalmi, és nem alkotmányossági kritikáját fogalmazták meg; azok irányát, a ténymegállapítást, a vonatkozó jogszabályok és kollégiumi állásfoglalás értelmezését kifogásolva. Az indítványozók aggályai így valójában a bírósági eljárás teljes egészének ismételt felülbírálatára irányulnak, amelyre az Alkotmánybíróság nem rendelkezik hatáskörrel. {Lásd például: 3014/2017. (II. 8.) AB végzés, Indokolás [9].}

- [20] Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint a bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi – vélt, vagy valós – jogsérelem orvoslása eszközének, ellenkező esetben az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna. A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki. Ez a jogkör azonban nem teremthet alapot arra, hogy minden olyan esetben beavatkozzon a bíróságok tevékenységébe, amikor olyan (állítólagos) jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor, mely egyéb eszközzel már nem orvosolható {lásd például: 3145/2015. (VII. 24.) AB határozat, Indokolás [55]}.
- [21] 7. Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság – az Abtv. 47. § (1) bekezdése és az 56. § (2)-(3) bekezdései, valamint az Alkotmánybíróság Ügyrendjének 5. § (1)-(2) bekezdései alapján eljárva – az alkotmányjogi panaszt, figyelemmel az Abtv. 27. § (1) bekezdés *a)* pontjában, valamint 52. § (1b) bekezdés *b)* és *e)* pontjaiban foglaltakra, visszautasította, az Alkotmánybíróság Ügyrendjének 30. § (2) bekezdés *h)* pontja alapján.

Budapest, 2025. szeptember 30.

Haszonicsné dr. Ádám Mária s. k.,
tanácsvezető, előadó alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró